

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2001-826

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Institutionen för samhällshistoria	
Tekijä-Författare-Author Fellman, Susanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Uppkomsten av en direktörsprofession - Industriledarnas utbildning och karriär i Finland 1900-1975			
Oppiaine-Läroämne-Subject Ekonomisk och social historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Doktorsavhandling		Aika-Datum-Month and year 2001-01-19	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 264
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>I avhandlingen studeras finska företagsledare i storindustrin 1900-1975, deras sociala bakgrund, utbildning och karriär. Industrialiseringen, framväxten av storföretag och företagsledningens professionalisering ledde till avsevärda förändringar i företagsledarnas bakgrund; utbildningsnivån steg och karriärförloppen förändrades.</p> <p>I arbetet konstateras dock att de finska industriledarna under hela perioden hade i ett internationellt perspektiv en mycket hög utbildningsnivå. En orsak till industriledarnas höga utbildningsnivå var deras höga sociala bakgrund: direktörerna i undersökningen utgjorde en industrielit. En annan bidragande orsaker var den akademiska utbildningens höga status i Finland. Dessutom har det konstaterats att finska företag haft en benägenhet att tillämpa formella kompetenskriterier.</p> <p>Tillväxten i företagsstorlek, företagens byråkratisering och företagsledarnas förändrade utbildning medförde att direktörernas karriärmönster förändrades. Direktörerna blev bl.a. rörligare i karriären och vikten av ledarerfarenhet ökade. Företagarkarriärer ersattes av sk. byråkratiska karriärer. Sambandet mellan förändringarna i karriärmönstren och förändringar i organisationsstruktur är speciellt tydligt. Då företagen t.ex. i slutet av 1960-talet gradvis antog en organisationsmodell baserad på branschindelning, vilken koncentrerade makten till huvudkontoret, började företagsledarnas karriärer i högre grad äga rum via centralförvaltningen. Även rekryteringsprocessen genomgick förändringar. Under hela perioden ägde visserligen rekryteringen av toppdirektörer huvudsakligen rum på sk. interna arbetsmarknader. Basen för dessa arbetsmarknader förändrades emellertid avsevärt. I början av perioden dominerade t.ex. familjenätverk, medan sk. korporativa och professionella nätverk med tiden ökade i betydelsen.</p> <p>Detta arbete utgör en studie av företagsledningens professionalisering. De förändringar som ägde rum i industriledarnas bakgrund kan nämligen sättas i samband med denna process. Under perioder av snabb professionalisering, i betydelsen förskjutning från ägardirektörer till professionella direktörer, ägde samtidigt stora förändringar i företagsledarnas bakgrund rum; industriledarnas utbildningsnivå steg, typen på utbildning förändrades och företagsledarnas karriär uppvisade nya mönster. De professionella direktörernas utbildning och karriär avvek nämligen avsevärt från ägarnas. Professionaliseringen medförde emellertid också att direktörernas utbildning och karriär blev allt mera likformiga, oberoende av direktörens ägorelation till företaget.</p> <p>I arbetet studeras också förändringar i utbildningssystemet och i industriföretagens organisationsstruktur. Dessa faktorer bidrog nämligen till förändringarna i företagsledarnas bakgrund. De finska resultaten belyses i ett internationellt perspektiv, eftersom den finska "företagsledarprofilen" uppvisade intressanta särdrag.</p> <p>Källor: Företags- och organisationsarkiv samt matriklar och annat biografiskt material.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			